

PARAULA I VIDA

La família, esperança de la humanitat

En el clima joiós i familiar de la festa de Nadal, l'Església catòlica celebra la Jornada per la família i la vida, que enguany coincideix amb la festa de Sant Esteve, tan tradicional a Catalunya, on és dia laboralment festiu. La nostra diòcesi celebrà aquesta jornada el propassat 18 de desembre amb una Eucaristia a la basílica de la Sagrada Família. Fou el primer acte d'àmbit diocesà celebrat en aquest temple, la bellesa del qual ha commogut el món amb ocasió de la visita de Benet XVI a Barcelona per tal de presidir la bonica cerimònia de la seva dedicació a Déu.

El Concili Vaticà II, de manera admirable, definí el matrimoni i la família com «una comunitat de vida i amor oberta a la fecunditat». Benet XVI,

el 7 de novembre passat, ens regalà amb un missatge que, en bellesa teològica i moral, considero que estava a l'altura de la bellesa del temple d'Antoni Gaudí. Cal que el mantinguem en la nostra memòria i en la nostra ànima. Aquest és l'objectiu d'aquestes línies.

En primer lloc, la font d'aquesta comunitat de vida i d'amor, per als creients, és Déu mateix. Recolzats en la fe, podem mostrar al món el rostre de Déu que

és amor: l'únic que pot satisfer l'anhel de plenitud de l'home. «Aquesta és la gran tasca: mostrar a tots que Déu és Déu de pau i no de violència, de llibertat i no de coacció, de concòrdia i no de discòrdia. Déu és la veritable mesura de l'home». Déu és «amic de la vida». El Papa Benet ho recordava a aquesta Europa tan oblidadissa de les seves arrels cristianes: Déu és amic dels homes i ens invita a ser amics seus. La glòria de Déu és també la glòria de l'home. I, negativament, l'ocàs de Déu fóra també l'ocàs de l'home.

A partir d'Aquell qui, essent el Fill de l'Altíssim, per l'encarnació s'anorrea fent-se home i vivint a l'empara de Josep i Maria, en el silenci de la llar de Natzaret, Déu ens ha ensenyat sense paraules la dignitat i el valor primordial del matrimoni i la família, esperança de la humanitat, on la vida troba acollida des de la concepció fins al seu declivi natural.

passant de la família a la comunitat de l'Església, el Papa afegeix que «ens ha ensenyat que tota l'Església, escoltant i complint la seva Paraula, es converteix en la seva Família». Molt hem d'aprendre d'aquesta visió de l'Església. Però de l'Església el Papa Benet no dubtava a passar a la societat sencera, tot fent una proposta, no pas una imposició. «I, més encara, ens ha encomanat ser llavor de fraternitat que, sembrada en els cors, encoratgi l'esperança». L'esperança, un tema molt estimat per Benet XVI, que fou el tema central de la seva segona encíclica i és permanentment present en el seu magisteri. Car el Papa sap que aquesta és una gran necessitat de la nostra humanitat actual.

Juntament als progressos tècnics, socials i culturals, el Papa demanava —a l'homilia de la dedicació de la basílica— que amb ells, i sense negar-los de cap manera, hi hauria d'haver uns *progressos morals*, entre els quals esmentava l'atenció, protecció i ajuda a la família, les mesures econòmiques i socials per tal que la dona trobi a la llar i en el treball la seva plena realització; el suport de l'Estat a les famílies, la defensa de la vida dels fills com a sagrada i inviolable des del moment de la concepció i que la natalitat sigui «dignificada, valorada i recolzada jurídicament, socialment i legislativament». Ningú no negarà, espero, que aquestes peticions responen a necessitats ben reals d'aquesta societat nostra.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Una defensa del dret a la vida

Del 25 al 28 de novembre va celebrar-se a Barcelona el XXXIX Congrés de les Hospitalitats de la Mare de Déu de Lourdes de tot l'Estat espanyol. Es va escollir la ciutat de Barcelona perquè l'Hospitalitat barcelonina fou la primera que es va constituir al país i aquest any celebra el seu centenari. El cardenal Lluís Martínez Sistach presidí l'acte inaugural del Congrés amb un parlament sobre la missió de les Hospitalitats en el món d'avui. El dissabte 27 de novembre al vespre presidí una missa per als congressistes a la catedral. En l'homilia d'aquesta celebració, el cardenal va fer una defensa del dret a la vida: «L'Església —va dir— ha de ser defensora del dret a la vida en tot moment i ha de fer tot el que sigui possible per ajudar les dones embarassades perquè no es vegin obligades per circumstàncies adverses a recórrer a l'avortament». Foto: Agustí Codinach Yzquierdo

GLOSSA

En camí, amb alegria

La lectura de l'Evangelí de la Missa del gall recull el relat senzill i alhora sublim del naixement de Jesús. Relat, també, dels pastors que viuen al ras, guardant les ovelles. Són els humils, de cor obert i amb espai per acollir la notícia, per acollir l'Infant i per acollir els altres. El seu Advent, esperant el Messies, ha acabat. Reben amb esglai l'anunci de l'àngel i, coneguda la gran nova del naixement del Salvador, es posen, diligents i amb alegria, en camí. Per ells no quedarà pas.

Molts de nosaltres hem oblidat la pobresa, o volem ignorar-la, i ja no sabem què és viure al ras. Malgrat que ben a prop nostre hi viuen força persones. No ens posem en marxa amb prou diligència i entusiasme per trobar Jesús, per trobar l'altre amb prou joia i confiança. Tenim el cor molt ocupat per coses supèrflues o per falses seguretats. Tal vegada hem perdut la senzillesa que ens permetria meravellar-nos, o ens l'hem deixat prendre per esperances fugisseres i per miratges enlluernadors. Escoltant falses profecies, hem relativitzat els ensenyaments rebuts i, fins i tot, hem fet riota del misteri, de la pietat, de les devocions. Pensem que ho sabem i ho tenim tot: res no ens pot sorprendre. En moments d'enyor i d'absència de sentit ens excusem en el context, en les circumstàncies, en els condicionaments ex-

terns. La buidor ens corseca encara que visquem en l'opulència. D'altres, però, encara tenen capacitat de viure al ras, de posar-se a caminar i de viure amb austeritat i senzillesa. Treballant cada dia per viure amb dignitat, ells i els seus; comproment-se per una bona causa de servei, amb els propers o amb els qui són lluny; sent fidels als compromisos adquirits, personals, familiars, socials; en la fidelitat a les persones sigui en el matrimoni, la família, la vida social o política... Sempre construint el Regne.

¿Voleu dir que en el que veiem al nostre entorn, en el que ens diuen els mitjans de comunicació, darrera de les moltes informacions que rebem, no hi ha l'àngel que ens anuncia que ens ha nascut el Salvador i ens convida a posar-nos en camí per arribar a ser homes i dones de bona voluntat, dels qui estima el Senyor? «A la mateixa contrada hi havia uns pastors que vivien al ras i de nit es rellevaven per guardar el seu ramat. Un àngel del Senyor se'ls va aparèixer i la glòria del Senyor els envoltà de llum» (Lc 2,8). En aquestes festes de Nadal, deixem-nos envoltar per la llum de la seva glòria. Buidem el nostre cor del que sigui superflu, encara que sigui lluminós, i així el podrem omplir de la llum veritable... i serem dels primers a arribar a la cova!

Enric Puig Jofra, SJ

ANY MARAGALL

Oh Jesús de ma infantesa!
Oh petit Nostre Senyor!
Bon Jesuset de les panses i figues,
i nous i olives i mel i mató!
Que alegre es torna la nit de desembre!
Quina alegria d'infants i pastors!
Tot timbaleja, tot cascavelleja,
tot se trontolla al vaivé d'un bressol...
«Què n'hi darem an el Noi de la Mare?
Què n'hi darem que li sàpiga bo?»

(Nadal. Barcelona, any 1895)

LA SAGRADA FAMÍLIA

▶ Lectura del llibre de Jesús, fill de Sira (Sir 3,2-6.12-14)

En els fills, el Senyor fa l'elogi del pare i sentència a favor de la mare. Qui honora el pare expia els pecats, qui honora la mare es guanya un tresor. Els fills seran la felicitat del qui honora el pare; quan pregui, Déu se l'escoltarà. Qui honora el pare viurà molts anys, qui honora la mare obtindrà del Senyor la recompensa.

Fill meu, acull el teu pare en la vellesa, no l'abandonis mentre visqui. Si s'afebleix el seu enteniment, sigues compassiu, no el menyspreïs quan et veus en plena força. Déu no oblidarà la pietat que tens pel pare; te la tindrà en compte per a compensar els teus pecats, en farà un monument per expiar les teves culpes.

▶ Salm responsorial (127)

R. *Feliços els fidels del Senyor que viuen seguint els seus camins.*

Feliç tu, fidel del Senyor, / que vius seguint els seus camins. / Menjaràs del fruit del teu treball, / seràs feliç i tindràs sort. R.

La teva esposa fruitarà com una parra, / dins la intimitat de casa teva; / veuràs els fills com plançons d'olivera / al voltant de la taula. R.

És així com els fidels del Senyor / seran beneïts. / Que el Senyor et beneeixi des de Sió. / Que tota la vida puguis veure prosperar Jerusalem. R.

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Colosses (Col 3,12-21)

Germans, tingueu els sentiments que escauen a escollits de Déu, sants i estimats: sentiments de compassió, de bondat, d'humilitat, de serenitat, de paciència; suporteu-vos els uns als altres i, si alguns tinguéssiu res a dir contra un altre, perdoneu-vos-ho. El Senyor us ha perdonat; perdoneu també vosaltres. I com a coronament de tot això estimeu-vos, que l'amor tot ho lliga i perfecciona. Que la pau de Crist coroní en els vostres cors els combats que manteni; recordeu que en aquesta pau heu estat cridats a formar un sol cos. I si-gueu agraïts.

Que la paraula de Crist tingui estada entre vosaltres en tota la seva riquesa; instruiu-vos i amonesteu-vos els uns als altres amb tota mena de doctrina; agraïts a Déu canteu-li en els vostres cors amb salms, himnes i càntics de l'Esperit; tot allò que feu, sigui de paraula, sigui d'obra, feu-ho en nom de Jesús, adreçant per ell a Déu el Pare, una acció de gràcies.

Dones, cal que sigueu submises al marit en el Senyor. Marits, estimeu l'esposa, no us malhumoreu amb ella. Fills, creieu en tot els pares; això agrada al Senyor. Pares, no importuneu els vostres fills, que no es desanimin.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Mateu (Mt 2,3-15.19-23)

Quan els mags van ser fora, un àngel del Senyor s'aparegué a Josep en somni i li digué: «Lleva't de seguida, pren el nen amb la seva mare, fuig cap a Egipte i queda-t'hi fins que jo t'ho digui, perquè Herodes buscarà el nen per matarlo». Es llevà, prengué el nen amb la seva mare, sortí de nit cap a Egipte, i s'hi quedà fins que Herodes va morir. S'havia de complir allò que el Senyor havia anunciat pel profeta: «He cridat d'Egipte el meu fill».

Tan bon punt Herodes va morir, un àngel del Senyor s'aparegué en somni a Josep, allà a Egipte, i li digué: «Pren el nen amb la seva mare i vés-te'n al país d'Israel, que ja són morts els qui el buscaven per matarlo». Ell, doncs, es llevà, prengué el nen amb la seva mare i tornà al país d'Israel. Però quan sentí dir que a Judea Arquelau havia heretat el reialme d'Herodes, el seu pare, no gosà anar-hi, sinó que, seguint una indicació rebuda en un somni, es retirà a la regió de Galilea i se n'anà a viure al poble de Natzaret. Així es complí allò que havien anunciat els profetes: «Li diran Natzarè».

▶ Lectura del llibre del Eclesiàstic (Sir 3,2-6.12-14)

Dios hace al padre más respetable que a los hijos y afirma la autoridad de la madre sobre la prole. El que honra a su padre expía sus pecados, el que respeta a su madre acumula tesoros; el que honra a su padre se alegrará de sus hijos, y cuando rece, será escuchado; el que respeta a su padre tendrá larga vida, al que honra a su madre el Señor lo escucha.

Hijo mío, sé constante en honrar a tu padre, no lo abandones mientras vivas; aunque se debilite su mente, ten indulgencia, no lo abochornes mientras vivas. La limosna del padre no se olvidará, será tenida en cuenta para pagar tus pecados.

▶ Salmo responsorial (127)

R. *Dichosos los que temen al Señor y siguen sus caminos.*

Dichoso el que teme al Señor / y sigue sus caminos. / Comerás del fruto de tu trabajo, / serás dichoso, te irá bien. R.

Tu mujer, como parra fecunda, / en medio de tu casa; / tus hijos, como renuevos de olivo, / alrededor de tu mesa. R.

Esta es la bendición del hombre / que teme al Señor. / Que el Señor te bendiga desde Sión, / que veas la prosperidad de Jerusalén / todos los días de tu vida. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los colosenses (Col 3,12-21)

Hermanos: Como elegidos de Dios, santos y amados, vestíos de la misericordia entrañable, bondad, humildad, dulzura, comprensión. Sobrellevaos mutuamente y perdonaos cuando alguno tenga quejas contra otro. El Señor os ha perdonado: haced vosotros lo mismo. Y por encima de todo esto,

el amor, que es el ceñidor de la unidad consumada. Que la paz de Cristo actúe de árbitro en vuestro corazón; a ella habéis sido convocados, en un solo cuerpo. Y sed agradecidos. La palabra de Cristo habite entre vosotros en toda su riqueza; enseñaos unos a otros con toda sabiduría; corregíos mutuamente.

Cantad a Dios, dadle gracias de corazón, con salmos, himnos y cánticos inspirados. Y, todo lo que de palabra o de obra realicéis, sea todo en nombre del Señor Jesús, dando gracias a Dios Padre por medio de él.

Mujeres, vivid bajo la autoridad de vuestros maridos, como conviene en el Señor. Maridos, amad a vuestras mujeres, y no seáis ásperos con ellas. Hijos, obedeced a vuestros padres en todo, que eso le gusta al Señor. Padres, no exasperéis a vuestros hijos, no sea que pierdan los ánimos.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 2,13-15.19-23)

Quando se marcharon los magos, el ángel del Señor se apareció en sueños a José y le dijo: «Levántate, coge al niño y a su madre y huye a Egipto; quédate allí hasta que yo te avise, porque Herodes va a buscar al niño para matarlo.» José se levantó, cogió al niño y a su madre, de noche, se fue a Egipto y se quedó hasta la muerte de Herodes. Así se cumplió lo que dijo el Señor por el profeta: «Llamé a mi hijo, para que saliera de Egipto».

Quando murió Herodes, el ángel del Señor se apareció de nuevo en sueños a José en Egipto y le dijo: «Levántate, coge al niño y a su madre y vuélvete a Israel; ya han muerto los que atentaban contra la vida del niño.» Se levantó, cogió al niño y a su madre y volvió a Israel. Pero, al enterarse de que Arquelao reinaba en Judea como sucesor de su padre Herodes, tuvo miedo de ir allá. Y, avisado en sueños, se retiró a Galilea y se estableció en un pueblo llamado Nazaret. Así se cumplió lo que dijeron los profetas, que se llamaría Nazareno.

La fugida de la Sagrada Familia a Egipte.
Pintura de Murillo.
Institut de les Arts de Detroit (EUA)

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia hores: 1a setm.): 1Jn 1,1-4 / SI 96 / Jn 20,2-8 ■ **dimarts**: 1Jn 1,5-2,2 / SI 123 / Mt 2,13-18 □ **dimecres**: 1Jn 2,3-11 / SI 95 / Lc 2,22-35 □ **dijous**: 1Jn 2,12-17 / SI 95 / Lc 2,36-40 □ **divendres**: 1Jn 2,18-21 / SI 95 / Jn 1,1-18 □ **dissabte**: Nm 6,22-27 / SI 66 / Ga 4,4-7 / Lluc 2,16-21 □ **diumenge** vinent, II després de Nadal (lit. hores: 2a setm.): Sir 24, 1-4.12-16 (grec 1-2.8-12) / SI 147 / Ef 1,3-6.15-18 / Jn 1,1-18.

Encara avui els infants són globalment els qui més pateixen arreu del món. Ells són les víctimes de xacres tan terribles com l'explotació infantil, la pederàstia o la desnutrició. Molts nens, sobretot al Tercer Món, moren abans d'hora o viuen en condicions inhumanes. Si la violència i les injustícies són inacceptables en una societat civilitzada, molt més s'han de rebutjar quan afecten els més petits.

Jesús, que s'ha fet solidari de la nostra condició humana amb totes les conseqüències i ha assumit sobretot el sofriment que deriva de la maldat humana, també va experimentar el rebuig des de ben petit. L'Evangelí de Mateu expli-

ca que els poderosos del seu temps el volien fer desaparèixer tot just després d'haver nascut perquè ja el consideraven un perill. La persecució contra l'infant Jesús és una prefiguració de la que sofrirà més endavant a mans de les autoritats, que el portarà a ser condemnat injustament a morir en una creu.

Per sort, Jesús infant va poder comptar amb la proximitat i l'ajuda eficaç de la seva família. Josep i Maria no van dubtar a abandonar la seva terra i convertir-se en emigrants per tal de salvar el seu fill. Enmig de totes les dificultats que apareixen en el seu camí, es mantenen units i cadascú d'ells està disposat a fer el que convingui pel bé dels al-

tres. De fet, viuen com una veritable família en tota ocasió, tant en els moments agradables com en els adversos, segurament també perquè es mantenen sempre atents a la presència i a la voluntat de Déu sobre ells.

Una característica essencial de la família de tots els temps ha de ser la sollicitud mútua. L'afecte sincer ha de portar al respecte i a l'interès dels uns pels altres. Cadascú ha de preocupar-se per ajudar els altres membres de la pròpia família a sentir-se estimats i protegits. La família de Natzaret és certament un bon model per a les famílies d'avui i de sempre.

Agustí Borrell

COMENTARI

Perseguit des de petit

DIÀLEGS SOBRE LA FE

La gran paradoxa: Déu fet home

Oriol:—¿És veritat allò que he sentit dir: que el que pensa no creu i el que creu no pensa?

Gràcia:—No. Pensar i creure no són activitats oposades. Creure és apostar i confiar, posar-se en les mans de Déu. Pensar és donar raons, argumentar, saber explicar el perquè de les coses.

Però el fet de creure té les seves raons i en l'acte de pensar també s'hi mesclen emocions, sentiments i passions.

—Però qui admet uns dogmes, deixa de pensar, no?

—Els dogmes són un estímul per al pensament. Són veritats que no podem dissoldre amb la raó. El cristianisme exigeix tant del pensament. Obliga a una intensa mobilització, a un intens esforç, a una intensa penetració de la intel·ligència.

—Per què ho dius, això, mare?

—Perquè la fe és plena de paradoxes.

—De paradoxes? Què és una paradoxa?

—La paradoxa és, en sentit estricte, allò que està al costat de la *doxa*.

—I què és la *doxa*?

—És l'opinió, allò que la gent pensa.

—El cristianisme està al marge del que la gent pensa?

—La fe és una meravella, un misteri, es refereix a un conjunt d'idees que no són corrents, que no coincideixen amb l'opinió pública. Ser cristià és, molt sovint, esdevenir signe de contradicció en el món.

—Mostra'm una paradoxa.

—Per exemple, l'afirmació que Déu es va fer home.

—És una paradoxa?

—Sí. És la més gran de les paradoxes del *Credo*. És un esdeveniment en la història, un fet meravellós que trenca els esquemes habituals, les expectatives dels homes. Ningú no podia imaginar un Déu encarnat, nascut en un estable, fill d'una dona verge. Tot és extraordinari.

Francesc Torralba

(Ah sí? Com parlar de Déu als infants, Editorial Claret)

Transfundir ánimo

—Vive el momento presente con ánimo. Vivirás mejor.
—Seamos generosos. Experimentaremos la alegría interior.
—Sonriamos. Romperemos barreras y reduciremos distancias.
—Seamos amables. Transmitiremos confianza.
—Mostramos cordiales es manifestar buenas intenciones.

—Si amas de verdad... imposibilitarás el egoísmo.
—Quien sirve... muestra generosidad.
—Intenta reír y reírte de ti mismo. Ganarás en salud.
—Obremos el bien. Obtendremos siempre la recompensa.

—Irradia luz, coraje, energía a quien está abatido, triste.
—Para dar espiritualidad, uno ha de poseer vida espiritual.
—Si pretendemos reanimar a otra persona, habremos de transfundirle *sangre, aliento, fuerza, valor, vida*, tal como nos pide Jesús.

—Para todo ello es imprescindible poseer un corazón sin egoísmos, sin bajezas. Y un alma grande, llena —a rebosar— de los dones del Espíritu. Así transmitiremos paz, gozo, alegría, amor, espiritualidad...

J. M. Alimbau

SANTORAL

26. ✚ Diumenge. La Sagrada Família. Sant Esteve, diaca i primer mr. (35) a Jerusalem; sant Dionís, papa (259-268) i mr.; sant Zòsim, papa (grec, 417-418).

27. Dilluns. Sant Joan, apòstol i evangelista, fill de Zebedeu, vident de Patmos, venerat a Efes (†100); sant Teodor, monjo; santa Nicaret, vg.

28. Dimarts. Sants Innocents, mrs. a Betlem i rodalia; santa Dòmina, vg. i mr.; sant Abel, fill d'Adam i d'Eva.

29. Dimecres. Sant Tomàs Becket (1118-1170), bisbe de Canterbury i mr. sant David (s. XI-X aC), rei de Ju-

dà i d'Israel, i profeta, conqueridor de Sió; sant Tròfim, bisbe.

30. Dijous. Sant Mansuet, mr.; sant Rainer, bisbe; santa Anísia, mr.; sant Fèlix I, papa (269-274) i mr.; beat Raül, abat.

31. Divendres. Sant Silvestre I, papa (romà, 314-335) i mr. santa Coloma, vg. i mr.; santa Melània la Jove; sant Sabinià, bisbe i mr.

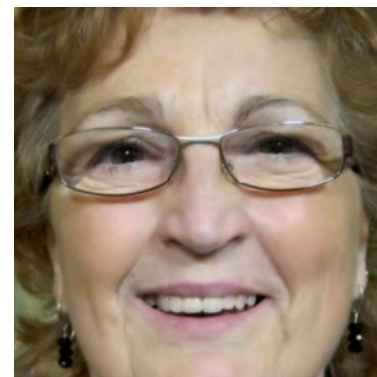
1. ✚ Dissabte. Capvuitada de Nadal: santa Maria, Mare de Déu. Imposició del Nom de Jesús, també Emmanuel o Manuel (Manel); Mare de Déu de Be-goña; sant Concordi, prev. i mr.; santa Eufrosina, vg.; sant Almaqui, mr.

INTENCIONS DEL SANT PARE (gèner)

General: Que les riqueses de la creació siguin conservades a disposició de tots.

Missional: Que els cristians puguin assolir la plena unitat.

ENTREVISTA

ROSER CORBELLA

Cuina solidària

La Fundació Cassià Just, de Sant Boi de Llobregat, neix als anys noranta per acompanyar les persones amb fragilitats relatives a la discapacitat intel·lectual i/o mental en el seu procés d'inserció sociolaboral. Una de les seves fundadores va ser la Roser Corbella, vocal del Patronat i directora de persones de Cuina Justa, empresa solidària sostenible de la Fundació, que es va crear l'any 1992 davant les dificultats d'inserció laboral que es troben els joves que acaben l'escolarització especialitzada. El repte més important de Cuina Justa (tel. 936 303 234) és «fer compatible i competent la tasca dels nostres treballadors: combinar la tolerància amb l'eficiència en la feina diària».

Quin és l'objectiu principal de la Fundació Cassià Just?

La Fundació Cassià Just la mou la convicció de la dignitat fonamental de tota persona humana, siguin quines siguin les seves limitacions. De cara al suport a aquestes persones, s'ha anat conformant un equip de treball integrat per professionals provinents d'àmbits diferents —psicologia, treball social, empresa...—, que ha fet realitat l'empresa solidària Cuina Justa, que en l'actualitat compta amb uns 200 treballadors.

Com us sentiu recompensats pels treballadors del centre?

La millor recompensa és veure l'acompliment de la nostra missió fundacional —la inserció sociolaboral de les persones amb fragilitats— i tenir una empresa prou forta com per donar cada vegada més possibilitats de contractació a persones especialment fràgils, així com millores en els plans de carrera.

Com es pot ajudar les persones amb fragilitats?

A Cuina Justa —on fem menús, sandvitxos i amanides «artesans, justos i saludables»—, hi treballen persones amb fragilitats relatives a la discapacitat intel·lectual i/o la malaltia mental. La millor manera d'integrar qui té dificultats és oferir-li un lloc de treball, que es justifica per la seva eficiència i raonabilitat econòmica. Aquesta eficiència es mesura pel seu producte, oferint un bon nivell de qualitat i de preu.

Òscar Bardají i Martín

QUERIDOS ABUELOS

Al atardecer de la vida...

«Al atardecer de la vida nos juzgarán del amor». Así lo pronosticó san Juan de la Cruz. Este gran místico español nos advirtió que en las postrimerías de nuestra existencia, cuando ya sólo

nos quede rendir cuentas de nuestros avatares terrenales, nadie nos preguntará si hemos sido buenos trabajadores, afamados artistas o eficientes empresarios..., sino que alguien, un ser superior (para los creyentes será Dios), nos juzgará preguntándonos si hemos amado lo suficiente.

El grado de amor que hayamos dado será el baremo que decidirá si nuestra existencia terrenal ha sido provechosa o no, si nos hacemos acreedores de una feliz eternidad. Dejando aparte el juicio que les corresponda a los que no han amado en el más allá —sobre el cual no estoy en condiciones de opinar— deseo hacer unas reflexiones sobre el más acá, sobre los últimos años de senectud en este valle de lágrimas.

Cuando llega la hora de hacer balance, sale de la oscuridad todo lo que quedó en suspenso, todo lo que la persona anciana no pudo vivir o no intentó vivir. A veces las emociones y los sentimientos escondidos en el corazón desde la infancia salen brutalmente cuando la vulnerabilidad de la vejez les abre la puerta. Esta profusión de emociones, demasiado tiempo contenidas, puede ser incontrolable, y el anciano termina desmoronándose. Entonces somatiza estas emociones (la ansiedad angustiosa de su mente se traslada al cuerpo) o su espíritu se evade, como creen algunos que sucede en la demencia, o cae en un continuo lamento buscando un imposible consuelo.

La persona mayor que ve cercano su fin tiene que enfrentarse con valentía a sus decepciones y remordimientos. Los remordimientos corroen el alma del anciano. Con todo, aún estamos a tiempo de enmendar la plana de nuestras frustraciones, desahogándonos con entereza y honestidad con quienes consideremos que no hemos actuado bien, pidiéndoles perdón cuando sea necesario. Así nuestro espíritu quedará tranquilo. Seguro.

Dr. Paulino Castells

(Queridos abuelos, Ediciones Ceac. Estimats avis, Ed. Columna)

AGENDA

▶ ACTES I CONFERÈNCIES

Bicentenari del naixement del beat Francesc Palau i Quer, ocd. Les dues famílies fundades per ell, les Carmelites Missioneres Teresianes i les Carmelites Missioneres, es disposen a celebrar un any jubilar per donar gràcies a Déu pel do del seu Fundador i pel seu carisma de comunió i de servei a l'Església. En faran l'obertura amb una Eucaristia que se celebrarà a la Catedral el proper dimecres 29 de desembre a les 19 h.

Vetlla de cap d'any a la basílica de la Concepció. El 31 de desembre, a les 20 h, Eucaristia en honor de santa Maria, Mare de Déu. En acabar la Missa, vetlla del pas de l'any amb el cant de l'himne «Oh Déu, us lloem» i benedicció amb el Santíssim pel nou any. L'acte acaba a les 21 h.

Amics del pare Pio de Pietrelcina. Trobada cada darrer dilluns de mes (pregària i reunió) dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. Pròxima sessió, dilluns 27 de desembre (18.15 h), a la parròquia de la Concepció (c/ Llúria 70, Bcn, tel. 934 576 552).

Trobada del Grup Hineni. Adreçat a joves entre 18 i 28 anys que volen discernir què els demana Déu en la seva vida. Es fa cada primer diumenge de mes, començant el diumenge 9 de gener de 2011, de 17.30 a 20.30 h. Aquesta primera la dirigirà Mn. Norbert Miracle sobre el tema «Déu té un projecte per a cadascú i el crida: La vocació en la Bíblia». A l'edifici de la Balmalesiana (c/ Durán i Bas 7-9), prèvia inscripció que es fa després d'una trobada personal. Inscripció: Obra d'Exercicis Parroquials, www.obraejercicios.org, de dilluns a divendres, de 10 a 13 h.

Clausura del procés diocesà de 16 presumptes màrtirs

El 26 de novembre, al Saló Noble del Palau Episcopal, tingué lloc l'acte de clausura del procés diocesà de beatificació de 16 presumptes màrtirs, immolats per la seva condició de cristians durant la persecució religiosa dels anys 1936-1939. Aquesta causa inclou nou religiosos de la congregació de Sant Pere ad Vincula, tres laics col·laboradors de la congregació que foren assassinats per haver acollit a casa seva els religiosos perseguïts, una religiosa de les Germanes Franciscanes dels Sagrats Cors i tres religioses de les Caputxines de la Mare del Diví Pastor. El postulant de la causa és el P. Benjamín Paino García i les vicepostuladores són les religioses Maria Àngels Maeso i Purificació Robredo, que apareixen en la foto amb el Sr. Cardenal i els membres del tribunal.

Concert de Carilló. «The sound of Music», Anna Maria Reverté interpreta temes de la pel·lícula *Somriuets i llàgrimes*, de R. Rodgers. Al Palau de la Generalitat, diumenge 2 gener (12 h).

▶ BREUS

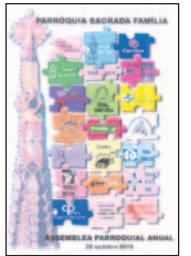
El joc de la Sagrada Família. Ràdio Estel i el Centre Edith Stein (Pastoral Universitària de l'Arquebisbat de Barcelona) han creat un joc que per l'enllaç <http://apps.facebook.com/sagrada/> permet als usuaris visualitzar com serà el temple un cop finalitzat. Per poder anar construint-lo han de respondre preguntes referents

a tota la simbologia de la Sagrada Família i d'altres temes de cultura general. El joc, disponible en català, castellà i anglès, és apte per a tots els públics i reforça encara més la projecció de la Sagrada Família com a referent de Barcelona al món.

▶ PUBLICACIONS

La parròquia de la Sagrada Família. Les nostres parròquies sovint no són notícia. Però moltes fan una àmplia activitat. Aquesta és la impressió que produeix la lectura d'aquest quadern. Té 42 pàgines i ha estat editat per la parròquia de la Sagrada Famí-

lia, el rector de la qual és Mn. Lluís Bonet i Armengol, amb motiu de l'assemblea parroquial anual, que es va celebrar el 23 d'octubre passat. Una vintena d'associacions i grups formen les peces del *puzzle* pastoral d'aquesta dinàmica comunitat cristiana.

Les pregàries d'un gran teòleg.

El número 7 de la col·lecció «Clàssics cristians del segle XX», que editen conjuntament la Facultat de Teologia de Catalunya i Editorial Pòrtic, ofereix una cinquantena de pregàries que Karl Rahner, considerat un dels grans teòlegs del segle passat, va anar fent i aplegant durant la seva vida. El llibre té 224 pàgines i inclou una introducció de Gabriel Amengual. La traducció és de Xavier Moll.

Tomàs d'Aquino, mestre d'espiritualitat.

Amb aquest títol, el número 8, la col·lecció «Clàssics cristians del segle XX» ens ofereix un llibre preciós, l'autor del qual és un teòleg de gran renom: Marie-Dominique Cheng, dominic francès i un dels millors especialistes en el pensament del gran sant Tomàs d'Aquino. El llibre mostra sobretot la dimensió mística del gran mestre. Inclou una introducció de Martí Gelaert. La versió al català és de Pacia Garriga. Editorial Pòrtic.

PALABRA Y VIDA

La familia, esperanza de la humanidad

En el clima gozoso y familiar de la fiesta de Navidad, la Iglesia católica celebra la Jornada por la familia y la vida, que este año coincide con la fiesta de San Esteban, tan tradicional en Cataluña, donde es día laboralmente festivo. Nuestra diócesis celebró esta jornada el pasado 18 de diciembre con una eucaristía en la basílica de la Sagrada Familia. Fue el primer acto de ámbito diocesano celebrado en este templo, cuya belleza ha conmovido al mundo con ocasión de la visita de Benedicto XVI a Barcelona para presidir la bella ceremonia de su dedicación a Dios.

El Concilio Vaticano II, de manera admirable, definió el matrimonio y la familia como «una comunidad de vida y amor abierta a la fecundidad». Benedicto XVI, el 7 de noviembre pasado, nos regaló con un mensaje que, en belleza teológica y moral, considero que estaba a la altura de la belleza del templo de Antoni Gaudí. Conviene que lo mantengamos en nuestra memoria y en nuestra alma. Este es el objetivo de estas líneas.

En primer lugar, la fuente de esta comunidad de vida y de amor, para los creyentes, es Dios mismo. Apoyados en la fe, podemos mostrar al mundo el rostro de Dios que es amor: el único que puede responder al anhelo de plenitud del hombre.

«Esta es la gran tarea: mostrar a todos que Dios es Dios de paz y no de violencia, de libertad y no de coacción, de concordia y no de discordia. Dios es la verdadera medida del hombre». Dios es «amigo de la vida». El Papa Benedicto lo recordaba a esta Europa tan olvidadiza de sus raíces cristianas: Dios es amigo de los hombres y nos invita a ser amigos suyos. La gloria de Dios es también la gloria del hombre. Y, negativamente, el caso de Dios sería también el caso del hombre.

A partir de Aquel que, siendo el Hijo del Altísimo, por la encarnación se anonadó haciéndose hombre y viviendo al amparo de José y María, en el silencio del hogar de Nazaret, Dios nos ha enseñado sin palabras la dignidad y el valor primordial del matrimonio y la familia, esperanza de la humanidad, en la que la vida encuentra acogida desde su concepción hasta su declive natural.

Y pasando de la familia a la comunidad de la Iglesia, el Papa añadía que «nos ha enseñado que toda la Iglesia, escuchando y cumpliendo su Palabra, se convierte en su Familia». Mucho tenemos que aprender de esta visión de la Iglesia. Pero de la Iglesia el Papa Benedicto no dudaba en pasar a la sociedad entera, haciendo una propuesta, que

no una imposición: «Y, más aún, nos ha encomendado ser semilla de fraternidad que, sembrada en los corazones, aliente la esperanza». La esperanza, un tema muy querido por Benedicto XVI, que fue el tema central de su segunda encíclica y está permanentemente presente en su magisterio. Porque el Papa sabe que esta es una gran necesidad de nuestra humanidad actual.

Junto a los progresos técnicos, sociales y culturales, el Papa pedía —en la homilía de la misa de la dedicación de la basílica—, sin negarlos en modo alguno, que hubiera unos *progresos morales*, entre los que mencionaba la atención, protección y ayuda a la familia, las medidas económicas y sociales para que la mujer encuentre en el hogar y en el trabajo su plena realización, el apoyo del Estado a las familias, la defensa de la vida de los hijos como sagrada e inviolable desde el momento de su concepción, y que la natalidad sea «dignificada, valorada y apoyada jurídica, social y legislativamente». Nadie negará, espero, que estas peticiones responden a necesidades reales de esta sociedad nuestra.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona